

Χάρτινες εικόνες από τη συλλογή της Ντόρης Παπαστράτου

Έκθεση θρησκευτικών χαρακτηριστικών 18ου-20ου αι. από τη συλλογή της Ντόρης Παπαστράτου εγκαινιάζεται το **Σάββατο 9 Ιουλίου** στο **Ιστορικό Αρχείο-Μουσείο Ύδρας**. Η έκθεση οργανώνεται από το **Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού** σε συνεργασία με το Ιστορικό Αρχείο-Μουσείο Ύδρας και θα αποτελέσει την κεντρική πολιτιστική εκδήλωση του τελευταίου για το 2005.

Τα θρησκευτικά χαρακτηριστικά είναι ένα εικαστικό είδος με προέλευση από τη Δύση, το οποίο υιοθέτησε η Ορθόδοξη Εκκλησία στα μέσα περίπου του 17ου αιώνα. Τα μεγάλα μοναστικά καθιδρύματα της χριστιανικής Ανατολής, με πρώτη τη Μονή του Σινά και στη συνέχεια τις μονές του Αγίου Όρους, χρησιμοποίησαν τα σύγχρονα μέσα της τυπογραφίας για τη διάδοση και την προβολή της ιστορίας τους.

Οι «χάρτινες εικόνες» αποτελούσαν ένα είδος εικονογραφημένου οδηγού των μοναστηριών: πληροφορούσαν τους πιστούς για την ιστορία και τους θρύλους τους, τα ιερά λείψανα και τις θαυματουργές εικόνες που κατείχαν. Τα χαρακτηριστικά, άλλωστε, αποτελούσαν το κύριο μέσο επικοινωνίας των μοναστηριών με τον έξω κόσμο: διανέμονταν στους πιστούς ως «ευλογία», παρακινώντας τους να τα ενισχύσουν οικονομικά πραγματοποιώντας ένα προσκυνηματικό ταξίδι. Οι χάρτινες εικόνες έβρισκαν τη θέση τους κυρίως στο εικονοστάσι των σπιτιών των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων, που δεν είχαν τη δυνατότητα να αποκτήσουν μια ζωγραφισμένη εικόνα.

Αρχικά τα ελληνικά ορθόδοξα χαρακτηριστικά εκτυπώνονταν σε ευρωπαϊκές πόλεις με ισχυρές ελληνικές παροικίες που διέθεταν την απαραίτητη σύγχρονη τεχνολογία, όπως η Βιέννη και η Βενετία. Στη συνέχεια οργανώθηκαν χαρακτηριστικά εργαστήρια στο Άγιο Όρος, τα οποία κάλυπταν τις ανάγκες ολόκληρου του ορθόδοξου κόσμου.

Η Ντόρη Παπαστράτου συγκρότησε τη συλλογή της με γνώση και ευαισθησία, επιτελώντας ένα μοναδικό έργο: έφερε στο προσκήνιο του ενδιαφέροντος των ειδικών και του κοινού ένα πολύτιμο εικαστικό υλικό, που βρισκόταν ως τότε στο περιθώριο. Η δίτομη μελέτη της συλλέκτριας, με τίτλο «Χάρτινες Εικόνες. Ορθόδοξα θρησκευτικά χαρακτηριστικά 1665-1899» αποτελεί τη "βίβλο" των ελληνικών θρησκευτικών χαρακτηριστικών. Το έργο αυτό γράφτηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος του στην Ύδρα, έναν τόπο που αγαπούσε ιδιαίτερα η Ντόρη Παπαστράτου και όπου περνούσε τα καλοκαίρια· έτσι η έκθεση τμήματος της συλλογής της στο πιο κοσμοπολίτικο νησί του Σαρωνικού αποκτά ξεχωριστή σημασία.

Τη γενική επιμέλεια της έκθεσης έχουν ο αρχαιολόγος κ. Σταμάτιος Χονδρογιάννης και η καλλιτέχνις πλαστικών τεχνών κ. Αθανασία Λιμπέρη. Η έκθεση πραγματοποιείται με χορηγία του πρακτορείου εφημερίδων και περιοδικών ελληνικού τύπου «**Αργος**». Ο κατάλογος της έκθεσης εκδόθηκε με χορηγία των θυγατέρων της συλλέκτριας, Μαρίνας και Δάφνης Ηλιάδη.

Διάρκεια έκθεσης: μέχρι **30 Οκτωβρίου**.